

Ižanga

Naujai sumontuota krosnis reikalauja ypatingos priežiūros jos džiūvimo, vėliau ir jos eksploatacijos metu. Naujai sumontuotą krosnį galima palyginti su naujo automobilio varikliu, kada pradinės apkrovos atsiliepia tolimesnei eksploatacijai. Neteisinga eksploatacijos pradžia gali pažeisti arba visiškai sugadinti krosnį.

Didžiausias krosnių priešas – perkaitimas. Kada patalpa, kurioje stovi krosnis yra nekūrenama ilgesnį laiką, norisi greitos šilumos. Dažniausiai dėl to krosnies įkrova būna per didelė, o maksimaliai atidaryta sklendė bei oro padavimas sudaro sąlygas aukštai temperatūrai pasiekti ir krosnis patiria terminį šoką. Atminkite, kad krosnies neįkaitinsite iki raudonumo. Šiluma ateina palaipsniui.

Nepatingėkite ir atidžiai perskaitykite žemiau pateiktą informaciją apie krosnių eksploataciją.

Nauja krosnis

Bandomasis kūrenimas

Bandomasis krosnies kūrenimas atliekamas ne tik naujai įrengus krosnį, bet ir prieš kiekvieno kūrenimo sezono pradžią. Jį rekomenduojame atlikti iš ryto, prieš tai gerai išvėdinus patalpą. Nerekomenduojama kūrenti krosnį 4 savaites po jos pastatymo. Tai laikas, reikalingas natūraliam krosnies džiūvimui. Pasibaigus šiam terminui dar 10 dienų laikotarpyje rekomenduojame krosnį kūrenti po du kartus į dieną (iki 40 minučių) su mažu malkų įkrovos kiekiu.

Pirminio kūrenimo metu gali atsirasti nemalonus kvapas nuo kaistančių metalinių krosnies durelių. Po keleto (jau gerokai ilgesnių) kūrenimo kartų kvapas išnyks.

Nevertėtų ilginti malkų degimo laiko maksimaliai užkraunant pakurą. Rekomenduotinas pakuros įkrovos kiekis yra 2/3 jos tūrio. Geriau papildoma įkrova, nei perpildyta pakura.

Degimo laikas ilginamas sureguliuojant sklendės bei oro padavimo srautus. Tą patį efektą galima pasiekti ir naudojant tam tikras (ilgiau degančias) medienos rūšis bei pliauskų stambumą.

Papildomai įdedant malkas į pakurą dureles reikėtų lėtai praverti, pravėrus palaikyti keletą sekundžių ir tik tada pilnai atverti.

Pagalba įkuriant naujai sumontuotą krosnį

Norint padėti naujai įrengtai krosniai įsikurti reikia atvėrus suodžių išvalymo dureles uždegti laikraščio skiautę kol kamine susidarys trauka. Įkuriant krosnį visos sklendės turi būti atvertos. Kambarys turi būti gerai ventiliuojamas, tačiau reikėtų vengti skersvėjų.

Krosnies džiovinimas

Po krosnies įrengimo, svarbus momentas yra jos išdžiovinimas. Bet kokia naujai įrengta krosnis savyje turi sukaupusi labai didelį kiekį drėgmės, kuri montavimo eigoje įsigeria į krosnies įrengimui naudojamas statybines medžiagas.

Natūralus džiovinimas

Geriausias krosnies džiovinimo būdas – natūralus džiūvimas. Natūralaus krosnies džiūvimo metu (bent 10 – 15 dienų) patalpos, kurioje ji sumontuota langus bei duris rekomenduojame laikyti atvertas. Visos krosnyje esančios drelės (pakuros, pelenų valymo, suodžių išvalymo, duonkepės, orkaitės) bei sklendės turi būti atidarytos.

Vizualiai krosnies džiūvimas matosi ant išorinių koklių (plytų) sienelių. Tose vietose, kur kokliai patamsėję, molis dar džiūsta. Ant sklendės sienelių krosnies džiūvimas matosi pagal jos rasojamą.

Priverstinis džiovinimas

Jeigu dėl kažkokių priežasčių (oro sąlygos, metų laikas ir pan.) negalima krosnies išdžiovinti natūraliu būdu, naudojamas priverstinis krosnies džiovinimas. Tai krosnies džiovinimas silpnai ir periodiškai pakuriant krosnį. Užkūrus krosnį dedamas minimalus malkų (pageidautina smulkiai kapotos pliauskos) kiekis. Kūrenama silpna ugnimi (tas pasiekama reguliuojant oro padavimą ir sklendę). Toks krosnies pakūrenimas vykdomas sistemingai, palaipsniui didinant malkų kiekį bei jų degimo laiką. Pirmiausiai kūrenama smulkiomis skiedromis, vėliai smulkiomis pliauskomis ir galiausiai mažu malkų kiekiu. Krosnį kūrenti ne ilgiau nei 30 minučių. Priverstinai džiovinant krosnį išorinė krosnies sienelių temperatūra negali viršyti 50°C. Kitu atveju, gali perdžiūti molis, sutrūkinėti kokliai.

Stipriai pakūrus šviežiai sumontuotą krosnį neišdžiūvęs vanduo kaista, prasideda jo virimo procesas, dėl to atsiranda plėtimasis ir gali sutrūkinėti krosnies sienelių apdaila (kokliai, plytos). Priverstinai pakūrenus krosnį visas krosnies dureles (pakuros, pelenų valymo, suodžių išvalymo) bei sklendes palikti atidarytas. Tokį krosnies pakūrenimą kartoti du kartus į parą (ryte bei vakare). Priverstinis krosnies džiovinimas pavasario - vasaros sezono metu (kada kambariuose mažai drėgmės) užtrunka 8 – 10 dienų, rudens - žiemos – dvi savaites.

Kaip patikrinti ar krosnis išdžiovinta?

Krosnis dar nėra visiškai išdžiūvusi jeigu:

- Koklių (neglazūruotų) kraštuose matosi patamsėjimai. Tai išeinanti drėgmė.
- Ant krosnies ketaus detalių (sklendės) matosi rasos lašeliai.
- Iš kamino rūksta balti dūmai (garai su dūmais).

Kūrenimas

Krosnies paruošimas kūrenimui

- pilnai atidarykite sklendę;
- išvalykite pelenus nuo ardelių (peleninės grotelių);
- uždarykite pelenų išvalymo dureles;
- patikrinkite trauką;
- šulinuko būdu sukraukite malkas vienai įkrovai tokia tvarka: suglamžytas popierius, skiedros, smulkios pliauskos, stambesnes pliauskos ir stambios pliauskos piramidės viršūnėje.;
- įkurkite malkų įkrovą;
- įsikūrus malkoms - uždarykite pakuros durele ir atverkite peleninės dureles.

Kai malkos pilnai įsidegs, dalinai atverkite peleninės dureles arba atidarykite jose esančias svirteles, reguliuojančias oro padavimą ir kartu su pagrindine krosnies sklende sureguliuokite degimą. Degimo metu krosnis turi išskirti maksimalų šilumos kiekį. Toks efektas pasiekiamas sukeliant išeinančių dujų temperatūrą palaipsniui didinant minimalų oro kiekio padavimą degimui.

Kada išeinančių dujų temperatūra siekia +200°C ir daugiau, ant dūmų kanalų sienelių nenusėda suodžiai. Kūrenant krosnį daug aukštesne temperatūra (dėl to nespėja pilnai sudegti kuras) arba drėgnomis malkomis ant sienelių kaupiasi suodžiai. Susidaro vadinamas suodžių kailiukas kuris mažina karštų dujų (dūmų) praeinamumą (trauką), blogiau išyla krosnies sienelės.

Kūrenimo metu 2...3 kartus žarstekliu malkas reikėtų permaišyti, tuo pačiu sureguliuojant sklendės bei oro padavimo padėtis. Normalus malkų degimo laikas — 1,5...2,5 val.

priklausomai nuo pakuros dydžio, malkų rūšies, pliauskų stambumo, bei oro temperatūros. Nesudegusių pliauskų dalis žarstekliu sustumiami į pakuros centrą. Kartais nesudegusius stambius nuodėgulus naudingiau kastuvėliu išsemti iš krosnies į kibirą su vandeniu tam, kad būtų galima užverti krosnies (židinio) sklendę. Nesudegusių pliauskų pašalinimas naudingas, kadangi nesudegę pliauskos nesukelia pakankamos temperatūros, dėl ko nepakankamai įkaitę dūmai kartu su savimi į kaminą išsineša ir didelę dalį šilumos.

Pilnai užverti sklendę galima tik tada, kada pakuroje likę malkų likučiai rusena mėlyna liepsnele, bei virš jų pradeda suktis ir skraidyti pelenų dalelės.

Virtuvinės (maisto ruošimo) krosnies su šildoma sienele kūrenimo ypatumai skiriasi nuo šildymo krosnių ar židinių kūrenimo. Maisto ruošimo krosnių pakuros yra daug mažesnės (aukštis, plotis, gylis). Todėl į jų pakurą kraunamos atitinkamas kiekis malkų, atitinkamai skiriasi ir jų įkrovos degimo laikas. Nors pakura ir nėra didelė, tačiau jos negalima pilnai užkrauti. Reikia palikti laisvos erdvės tarp malkų ir kaitlentės ne mažiau kaip 10 cm. Šildomos sienutės "dirba" dviem režimais: vasarinis – dūmai nukreipiami tiesiogiai į kaminą ir žieminis – kada šyla visas šildomos sienutės plotas.

Pagrindinė sklendė (ji kartu ir žieminė) atveriamą visais krosnies užkūrimo atvejais. Vasarinė sklendė naudojama krosnies užkūrimo atveju, bei vasaros sezono metu, kada yra aktualus maisto ruošimas ir nėra aktualus šildymas.

Šildymo sezono metu rekomenduojama krosnis kūrenti reguliariai 1-2 kartus per parą neleidžiant krosniai atvėsti ir tuo pačiu atidrekti. Kūrenanti krosnį nereguliariai (pvz. kas antrą parą) yra neekonomiška, kadangi didžiausi energijos nuostoliai yra krosnies įšilimo metu.

- Jeigu krosnies nekūrenote keletą savaitių, malkas kraukite mažais kiekiais, nes krosnyje bus susikaupusi drėgmė, dėl ko gali atsirasti įtrūkimai.
- Pakuroje nerekomenduojama kepti šašlykus, dešreles ar kepsnius. Į šamotą įsigėrę riebalai gali sugadinti pakuros sienelių vaizdą ir skleisti kvapą. Riebalais aptaškąta pakura gali sugadinti solidžios krosnies ar židinio įvaizdį.
- Tuo metu, kada krosnis ar židinys kūrenasi atvira pakura, stenkitės kambaryje nesukelti skersvėjo.
- Kūrenant krosnį nuolat tikrinkite pelenų kiekį peleninėje. Perpildyta peleninė trukdo šviežio oro patekimui degimui per peleninės groteles. Dėl to sumažėja trauka, pradeda juosti stiklas, krosnis gali užgęsti.
- Visus krosnies aptarnavimo darbus rekomenduojama atlikti su specialia pirštine.
- Jeigu po krosnimi ar židiniu numatyta niša malkoms laikyti, jos negalima prikrauti iki viršaus, nes malkos gali perkaisti.
- Kartą į metus rekomenduojama pasikviesti krosnininką (kaminkrėtį), kad apžiūrėtų ir įvertintų jūsų krosnies, židinio ar kamino būklę ir pateiktų rekomendacijas.
- Jeigu Jūsų krosnis turi stiklą, jo valymui naudokite švelnų, be abrazyvinių medžiagų, skudurėlį. Stiklą valykite tik visiškai jam atvėsus.
- Stiklą saugokite nuo smūgių.
- Ažūrinių (grotuotų) židinio durelių, duonkepės, bei orkaitės durelės gaminamos su grūdintais stiklais. Dažnai jie neatlaikę karščio sutrūksta, todėl grūdintus stiklus siūlyčiau pakeisti skaidria keramika (UAB „Židinių meistrai“ teikia tokią paslaugą).

Sumūrijus krosnį, nuo plytų bei skiedinio likučių švariai išvalomi visi dūmų kanalai. Patikrinama visa ketinė krosnies įranga: durelės, sklendės.

Dūmų kanalai valomi per suodžių valymo dureles, arba angas kokliuose, pakura – per krosnies (židinio dureles), peleninė – per pelenų valymo dureles. Išvalius kanalus reikėtų patikrinti trauką. Tam reikalinga atverti sklendę ir pakuroje uždegti popierių.

Reikėtų paminėti tai, kad karštą vasaros dieną kuriant naujai pastatytą krosnį traukos gali ir nebūti. Tą galima paaiškinti tuo, kad dūmų kanalų sienelės šlapios, šaltos. Oras kanaluose drėgnas, šaltas, sunkus, kai tuo tarpu lauke - šiltas ir lengvas. Dažnai krosnies įkūrimui reikalinga krosnininko pagalba.

Kaip kurenti krosnį?

Prieš kuriant krosnį ardelius (pelenų grotelės) švariai išvalykite, kad šviežias oras galėtų netrukdomai patekti į pakurą.

Degimą mažina drėgnos malkos. Malkos kraunamos šulinuko principu, bet ne aukščiau nei 20 cm iki pakuros viršaus.

Jeigu besibaigiančioje rusenti pakuroje malkų likučiai dega žydrai mėlyna liepsna, tai reiškia, kad anglių likučiai išskiria nuodingas smalkes ir sklendės jokiū būdu negalima uždaryti. Kūrenimas skaitosi baigtas, kai liepsna užgęsta. Po 5-10 minučių jau galima uždaryti sklendę bei visas krosnies dureles. Saugumo sumetimais (kad neapsinuodytume smalkėmis) krosnį rekomenduojama iškūrenti dar iki nakties.

Norint greičiau užbaigti kūrenimo procesą, stambūs nesudegusių malkų anglių likučiai žarstekliu sustumiami ant pelenų grotelių, kad gautų deguonies. Jeigu krosnyje nėra pelenų grotelių, tokiu atveju malkų likučiai sustumiami kuo arčiau kamino angos. Dadedgant malkų likučiams, dažnai jie įsiliepsnoja, tad sklendės uždarymas neturėtų būti ribojamas.

Dėl staigaus liepsnos atsiradimo ir didelio karščio galima sugadinti pakurą, tad smulkias pliauskas, beržo tošę ar kitas lengvai užsidegančias medžiagas reikia krauti mažais kiekiais. Taip pat rekomenduojama lėtai atverti krosnies dureles, nes nuo didelio oro gūσιο gali staigiai išsidedgti rusenančios malkos. Negalima krosnies įkūrimui naudoti lengvai užsiliepsnojančių skysčių ar didelio kiekio smulkių malkų. Dakraunant besibaigiančią degti malkų kiekį taip pat reikia riboti, nes įkaitęs pagrindas gali greitai įplieksti visą naują prikrautą malkų įkrovą.

Teisingas kūrenimas

Teisingas krosnies kūrenimas, arba degimo proceso valdymas priklauso nuo oro padavimo į pakurą, bei sklendės reguliavimo. Tiek pakuros drelėse, tiek pelenų valymo drelėse esančiomis svirtelėmis reguliuojamas oro padavimas, o sklende reguliuojama trauka.

Deguonies kiekis kūrenimo metu

Tiek oro trūkumas, tiek ir oro perteklius mažina krosnies naudingumo koeficientą. Kada nepakankamas kiekis – nepilnai sudega malkos, ant sienelių kaupiasi suodžiai.

Perteklinis oro kiekis mažina degimo temperatūrą, dėl ko su didele trauka kartu išskrendantys nesudegusio kuro komponentai nedalyvauja degimo procese. Štai dėl ko krosnį rekomenduojama kūrenti tik su užvertomis drelėmis. Be kita ko, užvertos drelės – tai saugus krosnies kūrenimas.

Normalus kūrenimas – tai auksinėmis spalvomis nusidažiusi ramiai deganti liepsna. Balta ryški liepsna ir švilpimas krosnyje – oro perteklius degimo kameroje. Tokiu atveju reikėtų uždaryti krosnies (židinio) drelėse esančias oro padavimo ertmes.

Ryškiai raudonos spalvos liepsna, iš kamino besiveržiantys tiršti juodi arba tamsiai pilki dūmai parodo deguonies trūkumą krosnyje, ko pasekoje nevysiškai sudega malkos. Reikalinga plačiau atverti sklendę, padidinti oro padavimą degimui.

Krosnies degimas bei jos naudingumo koeficientas labai priklauso nuo malkų rūšies bei jų kokybės.

Malkos turi būti sausos, pliauskos – panašaus matmens, tačiau 5 – 10 cm trumpesnės nei krosnies (židinio) pakuros gylis.

Krosnies įkūrimui naudokite sausas, smulkiai sukaptas malkų pliauskas, skiedras, laikraštinių popierių.

Malkų įkrovos kiekis

Malkų įkrovos kiekis priklauso nuo pakuros dydžio bei nuo individualaus krosnies (židinio) panaudojimo poreikio.

- Į šildymo krosnies pakurą rekomenduojama prikrauti kuo didesnę kiekį malkų. Jos sukraunamos šulinuko būdu tokia tvarka: suglamžytas popierius, skiedros, smulkios pliauskos, stambesnės pliauskos ir stambios pliauskos piramidės viršūnėje.
- Į pirties krosnies pakurą – nedidelį kiekį smulkesnių pliauskų, kurių kiekis ir stambumas besikūrenant palaipsniui didinamas iki maksimalaus.
- Į krosneles su stiklinėmis durelėmis – rekomenduojamos tik sausos, vidutinio dydžio skaldytos lapuočių medienos malkos.

Prieš bet kurio kūrenamo įrenginio užkūrimą visada rekomenduojama patalpą gerai išvėdinti (įleisti šviežio oro). Tokiu būdu lengviau įkursite, išvengsite krosnies aprūkimo.

Krosnies priežiūra

Geras ir ekonomišką krosnies veikimas priklauso ne tik nuo techniškai teisingos konstrukcijos, kokybiško įrengimo, bet ir nuo jos techninės būklės (senumo). Bet kuriai krosniai reikalinga nuolatinė priežiūra, periodišką aptarnavimą, einamasis remontas, o kartais net ir kapitalinis remontas.

Krosnies apžiūra

Krosnis – patikimas šilumos šaltinis, tačiau kad ji veiktų ilgai ir nepriekaištingai, reikalinga priežiūra. Krosnys trūkinėja, atšoka tinkas, išsiklibina durelės, sklendės, išbyra siūlės ir pan. Visa tai atrodo labai neūkiškai, o be to tai gali būti netgi ir nesaugu, todėl reikalinga krosnies apžiūra (kaip kad automobilio). Geriausia, kad tokią apžiūrą atliktų profesionalus krosnininkas, kaminkrėtys. Tačiau lietuviai linkę daryti viską patys, tad pabandyčiau pagelbėti bent patarimais. Krosnių apžiūrą rekomenduočiau atlikti bent 4kartus į metus (pasirašius aptarnavimo sutartį su UAB „Židinių meistrai“ tokia paslauga kainuoja 59 LTL). Didžiausia priežiūra reikalinga maisto ruošimo krosnims (viryklėms).

Nuolatinė priežiūra

- Pelenų grotelių (ardelių) valymas;
- Pelenų valymas;
- Krosnies sienelių valymas;
- Įtrūkimų užtaisymas.

Pelenų grotelės reikėtų tikrinti nuolat. Jos užsikemša įvairiais metaliniais daiktai: vinimis, varžtais, nesudegusiomis malkos liekanomis ir pan. Užsiteršusios grotelės neleidžia patekti orui į pakurą.

Per didelis kiekis pelenų peleninėje, taip pat apsunkina šviežio oro patekimą degimui, todėl pelenai nuolat turi būti išsemiami.

Užsiteršią krosnies dūmų kanalų sienelės mažina trauką, blogiau kaista. Prarandama dalis energijos, sumažėja jos naudingumo koeficientas, todėl jas būtina nuolat valyti.

Įtrūkimų savalaikis užtaisymas pailgina bendrą krosnies tarnavimo laiką. Labai svarbu laiku pastebėti atsiradusius įtrūkimus.

Periodiškas aptarnavimas

- Sklendžių apžiūra;
- Kamino valymas (ne rečiau kaip du kartus į metus);
- Kamino apžiūra lubų – grindų, stogo konstrukcijose;
- Kamino viršutinės dalies (virš stogo) apžiūra bei remontas.

Nuolat stebėkite trauką. Jeigu kūrenate spygliuočių, smalingomis, arba nepakankamai sausomis malkomis periodiškai jas pakeiskite sausomis kokybiškomis. Sausos malkos suformuoja karštus skraidančius elementus, kurie išdegina suodžius.

Po valymo standžiau uždarykite suodžių valymo dureles. Jeigu vietoj durelių įmontuoti moliniai kamščiai, juos reikėtų švariai išvalyti, užtepti plonu molio sluoksniu ir užklijuoti.

Nestandžiai uždengtos suodžių valymo angos sudaro pašalinį oro pasiurbimą kas mažina krosnies (židinio) trauką.

Remontas

Krosnies įrengimas – kruopštus, žinių, patirties ir praktikos reikalaujantis murzinas darbas. Vidutiniam ir kapitaliniam krosnies remontui rekomenduojame kviesti patyrusius kvalifikuotus krosnininkus, tačiau einamąjį remontą galima atlikti ir savo jėgomis. Dažniausiai dėl krosnies remonto pas specialistus kreipiamasi kai jau netraukia dūmai, išgriūva durelės, iškrenta plytos, išbyra molis. Kūrenant užsiteršusią arba techniškai netvarkingą krosnį nukenčia jos efektyvumas, sunaudojamas daug didesnis malkų kiekis, aprūksta sienos, atsiranda nemalonūs kvapas.

Einamasis remontas

- Siūlių užtaisymas;
- Metalinių krosnies dalių remontas ir aptaisymas;
- Peleninės grotelių pakeitimas;
- Krosnies bei kamino tinko atnaujinimas;
- Kamino balinimas.

Einamasis krosnie remontas atliekamas po arba prieš naujojo kūrenimo sezono pradžią. Tai keleto valandų reikalaujantis darbas: siūlių užtaisymas, durelių įtvirtinimas arba jų pakeitimas naujomis, sklendžių sutvirtinimas, pelenų grotelių pakeitimas, įtrūkimų užtaisymas, sutrūkusių plytų bei koklių pakeitimas. Nors einamojo remonto darbai ir nėra dideli, tačiau juos būtina atlikti neatidėliotinai, nes kitu atveju remontas kainuos brangiau ir užims daugiau laiko. Einamojo remonto metu reikia ne tik sutvarkyti gedimą, bet ir surasti bei pašalinti priežastį dėl ko taip nutiko.

Tai įtrūkusių siūlių užtaisymas, metalinių krosnies detalių remontas bei jų aptaisymas, peleninės grotelių (ardelių) pakeitimas, kamino valymas, tinko atnaujinimas, balinimas (perdažymas).

Vidutinis remontas

- Pakuros remontas;
- Krosnies sienelių remontas;
- Koklių pakeitimas;
- Kamino remontas.

Tai remontas, apimantis kur kas sudėtingesnius darbus. Jam galima priskirti pakuros remontą pakeičiant sutrūkusias plytas naujomis, sienelės sutrūkusių plytų ar atskirų sienelės dalių permūrijimą, koklių pakeitimą naujomis, virš stogo esančios kamino dalies permūrijimą, nutinkavimą bei perdažymą.

Kapitalinis remontas

Šiai remonto rūšiai priskiriami patys sudėtingiausi krosnie remonto darbai. Tai dūmų kanalų konstrukcijos perdarymas, pajungimo prie dūmtraukio perdarymas, krosnies (sienutės) sumažinimas (paaukštinimas), krosnies pakuros (pado) permūrijimas ir pan.

Remontuojant krosnį nuo pelenų ar suodžių plytos nuvalomos drėgnu skudurėliu.

Kapitaliai remontuojant krosnį gali būti, jog reikės nuardyti keletą viršutinių krosnies eilių arba išardyti priekinę arba galinę krosnies sienutę. Naujai formuojant plytinę pakurą iš pradžių ant grindų suruošiamas naujų supjaustytų sausų plytų maketas, kuris vėliau panaudojamas remontui.

Maisto ruošimo krosnies remontui naudojamos molinės plytos, išskyrus eilę po kaitlente, kur naudojamos šamotinės plytos. Nevertėtų piktnaudžiauti dideliu kiekiu šamotinių plytų, nes

šios plytos tik karščiui atsparios, sugebančios atlaikyti aukštą temperatūrą. Jokios kitos naudos iš jų nėra. Šilumą jos laiko prastai, didesnis plėtimosi koeficientas, žodžiu nieko gero... Mažose kanalinėse krosnyse turėtų būti iki 3(liukų) dūmų kanalų, vidutinėse – iki 5 kanalų.

Oro sąlygos krosnies (židinio) veikimui

Krosnies (židinio) traukai didelę įtaką daro oro sąlygos. Trauka pablogėja esant rūkui, o esant dideliame vėjui – pagerėja.

Prieš uždarydami sklendę įsitikinkite, kad krosnyje sudegė visos malkos ir nebeliko stambių nuodėgulių.

Krosnių kuras

Geriausias krosnių kuras – lapuočių malkos. Populiariausios ir plačiausiai mūsų naudojamoms beržinės malkos tolygiai liepsnoja, nespragsi ir išskiria 25% daugiau šilumos nei drebulinės ir 15% daugiau nei pušinės malkos.

Šiluma, kurią išskiria sudegusios malkos, priklauso nuo jų drėgnumo.

Besibaigiant krosniai kūrentis į pakurą rekomenduojama įdėti keletą drebulės pliauskų. Ryškiai raudonai-mėlyna liepsna naikina suodžius.

Kūrenant krosnį draudžiama

- įdegti krosnį degiais skysčiais lengvai užsidegančiomis medžiagomis;
 - savarankiškai keisti krosnies konstrukciją;
 - naudoti krosnį ne pagal paskirtį;
 - ugnį gesinti vandeniu;
 - džiovinėti įvairius daiktus;
 - valyti neatvėsusią;
 - kūrenti techniškai netvarkingą;
 - kūrenti su sudužusiu stiklu;
 - palikti besikūrenančią kai namuose maži vaikai;
 - statyti baldus arčiau kaip 1,5m prieš pakuros dureles;
 - kūrenti krosnyje buitines atliekas;
 - kūrenti krosnyje dažytą medieną;
 - kūrenti plastmasę;
 - ant krosnies ir šalia jos laikyti lengvai užsidegančias medžiagas.
-
- Lietingo rudens sezono metu nukritus oro temperatūrai - trauka pablogėja. Tai pirmieji požymiai, kad kamino sienelės nepakankamai storos, jos peršąla, atidrėksta. Dėl to, dūmai atvėsta ir nesudaro pakankamos traukos, ko pasekoje pablogėja trauka dūmtraukyje ir krosnis pradeda dūminti. Norint pagerinti trauką dūmtraukyje, rekomenduojama kaminą nutinkuoti.
 - Kitas blogos traukos faktorius – įtrūkimai kamino bei krosnies sienelėse. Šaltas oras per įtrūkimus vėsina išeinančių dujų temperatūrą, dėl ko trauka kamine tampa nepakankama.
 - Norint užtaisyti įtrūkimus rekomenduojame naudoti skystą molį arba specialią klijingą karščiui atsparią masę. Remontinis skiedinys turėtų būti tiek ne per skystas, tiek ne per tirštas. Per riebus remontinis mišinys vėl gali sutrūkinėti.
 - Molio paruošimas (riebumas) plytinės arba koklinės krosnies mūrijimui šiek tiek skiriasi. Plytinės krosnies mūrijimui rekomenduojamas šiek tiek riebesnis molis. Molio paruošimui naudojami: molio miltai, kvarcinis smėlis. Jeigu naudojamas smulkus smėlis, rekomenduojama į molio mišinį papildomai dėti sijoto žvyro.
 - Norint pakeisti įtrūkusią plytą ją pirmiausiai išmirkome vandenyje.

- Jeigu plytų mūro krosnis turi keletą vertikalų įtrūkimų, ją galima „surišti“. Aplink krosnį horizontaliai padaromas griovelis, kuriame paslepama krosnies surišimui panaudota 2-3mm storio atkaitinta plieninė viela. Užtaisyti molio remontinį griovelį su viela reikėtų esant iškūrentai, dar karštai krosniai prieš tai jį gerai sudrėkinus.

Krosnių armavimas

Labai svarbus momentas įrengiant krosnį yra jos armavimas – surišimas. Krosnies surišimas – tai jos sutvirtinimas pagalbinėmis priemonėmis: įvairios kabės, viela, tinklas, plytų mūras. Taip pat svarbus yra išorinės apdailos ir vidinės pakuros medžiagų tarpusavio sujungimas, krosnies dengimas bei jos pajungimas prie dūmtraukio.

Geras krosnies armavimas užtikrina ilgalaikį krosnies tarnavimo laiką.

Kondensatas

Papūskite ant šalto stiklo ir jis aprasos. Jeigu tokį veiksma atliksite didesniame stiklo plote, susidariusi rasa suformuos mažą upeliuką...

Kūrenant krosnį šlapiomis malkomis tai gana dažnas reiškinys. Tiesa, jeigu pavyktų pasiekti 100-110°C išeinančių dūmų temperatūrą, drėgnos dalelės neprikibtų prie sienelių, o išlėktų į dangų kartu su dūmais. Bet jeigu vidinių krosnies sienelių temperatūra įšiltų tik iki 44-61°C, tokiu atveju ant sienelių prikimba drėgnos dalelės ir atsiranda begalės problemų. Susikaupęs kondensatas suvilgo suodžius ir suformuoja juodą, rūkytais lašiniais smirdančią dervą. Ši derva kiaurai įsigeria į plytų mūrą ir ant mūro atsiranda tamsiai rudos ir juodos spalvos plėmai. Dėl kondensato labai suprastėja trauka krosnyje, o išorėje atsiranda nemalonus kvapas. Krosnyje (kamine) prasideda irimo procesas. Karštas dujas (dūmus) taip pat atvėsina ir nesandarus kaminas – jame atsiradę įtrūkimai. Dėl to sulėtėja trauka. Kondensato atsiradimą įtakoja ir kamino sienelių storis. Storos kamino sienelės lėtai įkaista ir gerai išlaiko šilumą. Plonos sienelės nors ir greitai įkaista, tačiau blogiau išlaiko šilumą. Plytinio kamino sienelių storis turėtų būti ne mažesnis kaip 120 mm. Didelę įtaką kondensato atsiradimui turi lauko temperatūra. Karštą vasaros dieną, net jeigu išeinančių iš katilo dūmų temperatūra ir žemesnė nei rasos taškas, gerai išilusiame dūmtraukyje drėgmė tiesiog išdžiūsta. Žiemą – sienutės neišyla, tad susidaro kondensatas.

Straipsnis kuriamas...

Spalvotos iliustracijos ir detalesnė informacija bus atnaujinta 2013m sausio-vasario mėnesį.